

ŠIBENSKI LIST

Proslava NA KRKI

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA GRADA I KOTARA ŠIBENIK

BROJ 148 — GOD. IV.

ŠIBENIK, 22. LIPNJA 1955.

IZLAZI SVAKE SRIJEDE

OMLADINA NA DOBROVOLJNIM RADNIM AKCIJAMA PONOVO U GORSKI KOTAR

I ovog ljeta šibenska omladina će uz svoje drugove iz svih krajeva zemlje sudjelovati na dovršenju hidrocentrale Vinodol. Oni ne će žaliti truda da pri dovršenju radova na ovom velikom objektu podu primjerom predašnjih šibenskih udarnih brigada i brigadira.

Pripreme za odlazak u Gorski Kotar nalaze se pri završetku. Prošlih dana osnovana je srednjoškolska omladinska radna brigada, a zabranjeno je rukovodstvo. Za komandanta brigade omladinci su izabrali Josipa Gotovca. Oko 80 prijavljenih nastupljivo očekuje 10. srpnja, dan kada će krenuti na dovršenje Lokvanke, kao i ostalih pomoćnih objekata hidrocentrale.

Među prijavljenim omladincima ima i starih brigadira učesnika velikih omladinskih radnih akcija, koji će svojim iskustvom uvelike koristiti ostalim omladincima u njihovoj odlučnoj bitci za dovršenje hidrocentrale Vinodol, koja je toliko potrebna našoj socijalističkoj zajednici.

M. Knežević

Omladina i vojni odgoj

Počelo logorovanje u Skradinu

Sedmi lipnja o. g. u Skradinu je stigla prva grupa od 260 omladinaca rođenih 1936, 1937. i 1938. godine u logor za vamarnijski odgoj. Prva grupa završila je obuku, a već je stigla i druga, a zatim će se redati i ostale do posljednje šeste grupe, koja će završiti rad u prvoj polovini mjeseca rujna. Ovo je druga godina kako se vojni odgoj omladine sprovodi po sistemu logorovanja. To je logor mladića sa sela, onih koji rade u polju i mladića iz grada, koji su zaposleni u poduzećima i ustanovama ili su pak učenici u privredi. Sa različitim poslova došli su omladinci zbog istog zadatka — da se nauče i priviknu onom što je potrebno naročito omladincima u socijalističkoj domovini. Oni se osposobljavaju kako bi bili što spremniji u čuvanju i obrani tekovina naše revolucije.

Možda roditelji kao i ostali građani postavljaju pitanje kakav je logor i život u njemu. Smještaj logora je više nego dobar. Tu se nalazi nekoliko baraka u kojima se nalaze spavaonice, blagovaonice, nadalje postoje prostorije za biblioteku i razglasnu stanicu. Čitav prostor je obrastao mladim stablima. U sredini na visokom jarbolu leprša državna zastava — simbol slobodne socijalističke domovine. Hrana je dobra, to kažu učesnici. Iz svega se može vidjeti da su se za ovogodišnje logorovanje izvršile solidne pripreme.

A život omladine — budućih vojnika naše slavne Armije? Nedom se pojave prvi sunčani zraci, dežurni logora daje znak za ustajanje. Užurbano se pospremaju kreveti, zatim umivanje, pa jutarnja gimnastika, doruč-

Rad Kotarskog odbora Socijalističkog saveza

Organizaciono učvršćenje - osnovni zadatak

Organizaciona pitanja društveno upravljanje i izgradnja komunalnog sistema bile su teme o kojima je raspravljao Kotarski odbor Socijalističkog saveza na sastanku koji je održan u prošlu subotu u Mjesnom sindikalnom vijeću.

Ustanovljeno je, da je osnovna slabost kod većine osnovnih organizacija SSRN, što ni do danas nisu uspjele da se organizaciono učvrste. To je upravo i osnovni razlog mnogim grijesima i nedostacima, koji se pojavljuju na terenu, kao na primjer nedovoljna politička aktivnost osnovnih organizacija, nevođenje brige o omasovljenju, o redovitom prikupljanju članarina, korištenju štampe i t. d. Zato je na sastanku i odlučeno da se 3. srpnja održe savjetovanja u svim općinskim centrima. Na njima će se podrobno raspraviti sva ta pitanja.

Izvršen je također izbor novih članova u komisiji za idejno-politički rad, za društveno u-

pravljanje, za društvene organizacije i komisiji za žene. Komisija za društveno upravljanje izradit će na osnovu materijala plenuma Glavnog odbora SSRNH program i konkretne zadatke, jer je zapaženo da postoji niz nedostataka u društvenom upravljanju. Organizacije Socijalističkog saveza svakako bi trebale mnogo više učiniti na razvijanju društvenog upravljanja. Osobito je zapaženo da organizacije ne pružaju gotovo nikakvu pomoć osnivanju školskih odbora, a niti opet vode brigu o radu onih koji već postoje. Osim toga, osnovne organizacije Socijalističkog saveza ne pokazuju dovoljno interesa za razvijanje društvenog upravljanja u poljoprivrednim zadrugama.

Drug Petar Škarica, koji je rukovodio sastankom, iznio je rezultate dosadašnjeg rada na izgradnji komunalnog sistema na našem području. U diskusiji o tim pitanjima sudjelovali su Milan Čakčić, Roko Frkić, Nikola Čačić, Petar Rončević, Tanasije Ležić, Srećko Berleghi, Živko Gojanović, Nikola Zupanović, Zora Peršen i Bogdan Veldić. Oni su se osobito zadržali na onim pitanjima, koja se odnose na stvaranje nove općine Vodice — Tijesno, odnosno Rogoznica — Primošten. Upravo na osnovu iznijetih analiza, naročito ekonomskih, Kotarski odbor je jednoglasno i usvojio mišljenje diskutirano da je pro-

ZAVRŠIO TEČAJ KROJA U MURTERU

Nakon dva mjeseca marljivog rada u Murteru je savršen tečaj kroja, koji je pohađalo 24 omladinke. Priredena je izložba radova, koja je veoma ukusno uređena. Veliki broj mjestana posjetio je izložbu i tom prilikom su glasno izražavali svoje zadovoljstvo u vezi uspjeha, koji je nastavnica Čoga Milka postigla u radu s omladinkama. Na kraju su polaznice tečaja održale priredbu, na kojoj su se oprostile od svoje vrijedne nastavnice.

D. M.

Članovi SSRN pomoći će izgradnju ceste na Baldekinu

Organizacija Socijalističkog saveza Baldekin pozvala je svoje članove da pomognu izgradnju ceste, koja je već godinama bila seban problem za stanovnike ovog dijela grada.

Kao što je poznato, započelo se sa šprameksiranjem ceste od Bolnice do novih nastambi kod Križa. Prema predviđanjima ovaj dio ceste trebao bi biti završen kroz najkraće vrijeme, tako da bi se skinulo s dnevnog reda pitanje „prašine“, koja je činila nesnosnim život tamošnjih stanovnika, a još više prolaznicima. koji su svakodnevno odlazili i vraćali se sa posla.

Kako bi konačno uređenje ovog dijela ceste iziskivalo veće radove, a time i veće materijalne izdatke, a s obzirom da nije moguće skrenuti saobraćaj na-

speritet tih općina jedino moguće u njihovom zajedničkom postojanju, a da pitanje sjedišta u Vodicama i Rogoznici ni u kom slučaju ne bi smijelo predstavljati ozbiljnije teškoće za spajanje tih općina, tim više, kad je poznata uloga mjesnih odbora i mjesnih uređa.

Elektrificira se mjesto Pirovac

Prije nekoliko godina javila se ideja o elektrifikaciji Pirovca. Tada je bio osnovan odbor za elektrifikaciju, koji nije ostavio za sobom nikakvih tragova postojanja. Mještani, razočarani neradom ovog odbora, teško su se opet dali na ozbiljan posao, na što su ih nukale i paralelne pripreme glavne trafostanice 30/10 kV, 2 MW u Crljeniku (Ravni Kotari). Ova trafostanica treba da napaja kotar Benkovac, Đevrske, Biograd i poljoprivredno dobro u Vrani, te sela otoka Murtera.

Osnovan je novi odbor za elektrifikaciju pri seoskoj radnoj zadruzi, koji je odmah ozbiljno prišao poslu. Tako je odmah u prošloj godini izrađen glavni projekat niskonaponskog razvođa seoske vanjske instalacije. Pristupilo se sakupljanju materijalnih sredstava u novcu i naturi. Istovremeno je izvršeno trasiranje linija u mjestu, što je mještanima dalo podstrek i učvrstilo uvjerenje u uspjeh.

Zahvaljujući ozbiljnom shvaćanju ove započete akcije, ona je do sada dosta dobro uspjela. Već je sakupljena predviđena svota, s kojom se već ovih dana počinju praktično izvoditi instalacije u mjestu. Nedavno je odbor za elektrifikaciju stupio u dodir sa stručnim ljudima, tražio i dobio nekoliko ponuda, te će uskoro sklopiti ugovor o izvođenju mjesne mreže.

Organizacija i dinamika ovog novog odbora zaslužuje puno povjerenje mješтана, a takvim putem mogla bi početi i mnoga druga sela našeg kotara.

G. Z.

Prije 60 godina završena je izgradnja hidroelektrane »Jaruga« na Krki, koja je svojim postojanjem odigrala veoma značajnu ulogu u kulturnom i privrednom razvoju našeg grada i njegove okolice.

U nedjelju je na slapovima Krke u neposrednoj blizini hidroelektrane, koja je bila svečano ukrašena zastavama i zelenilom, održana proslava te značajne godišnjice. Na tribini, gdje je bila postavljena bista maršala Tita, nalazili su se drugovi ing. Ribić Božidar i Damjanić Miloš u svojim govornicima istakli su značenje proslave te podvukli veliku potrebu izgradnje nove »Jaruge« za daljnji razvitak industrije u šibenskom bazenu.

Rukovodilac pogona HE »Jaruga« Krste Antunac podnio je referat u kojem je iznijet razvojni te hidroelektrane kao i njeno značenje za privredni i kulturni napredak grada i njegove okolice.

Drugovi ing. Ribić Božidar i Damjanić Miloš u svojim govornicima istakli su značenje proslave te podvukli veliku potrebu izgradnje nove »Jaruge« za daljnji razvitak industrije u šibenskom bazenu.

Nakon toga su podijeljene novčane nagrade i pismena priznanja članovima radnog kolektiva za dugogodišnji i uspješan rad u poduzeću.

Novčane nagrade i pismena priznanja dobili su: Antunac Krste, Popović Milivoj, Gulin Ante, Gulin Ive, Gulin Sime, Gulin Petar (Pešica), Erceg Ante, Babnik Tonina i Grubelić Ante.

Pismeno priznanje primili su Kalauz Božo, Gulin Marko, Čeko Ante, Slavica Vice, Jurišić Marko, Afeksić Čiro, Prebanda Ljubo, Jurić Josip i Tilčić Rudolf.

Na kraju su upućeni pozdravni telegrami predsjedniku Republike drugu Titu i predsjedniku Sabora NR Hrvatske drugu Vladimiru Bakariću.

Projektantski biro „Plan“

Važna funkcija

Donošenjem regulacionog plana grada Šibenika postavljena je baza suvremenog razvoja i time dana puna mogućnost građevinskih ostvarenja.

Narodni odbor gradske općine Šibenik, inicijator regulacionog plana, pokazao je najveće razumijevanje za potrebe razvika grada i komune i time omogućio angažiranje svih kvalitativnih i kvantitativnih vrijednosti na izgradnji modernog Šibenika. Vođen tim duhom NOGO Šibenik donosi odluku o osnivanju stručnog tijela — projektantskog biroa »Plan«, koji ima zadatak da projektira gradnje i koordinira pod stručnim vodstvom ostvarenje regulacionog plana kao osnovne linije u razvoju grada. Time je Šibeniku dana još jed-

na vrijedna institucija, čime se izdiže na rang ostalih gradova naše zemlje. I sa puno prava možemo da kažemo da je time započela nova razvojna epoha u planskom građenju.

Projektantski biro »Plan« osnovan je rujna mjeseca 1954. god. Ovaj biro od svog osnutka razvija se i raste brojem stručnjaka i opsegom radova, te je u tom pravcu u svojoj unutarnjoj konstytuciji prešao neke manje izmjene u pitanjima podjele rada i zadataka. Za sada njegov stručni kadar sačinjavaju inženjeri arhitekture i tehničari, koji su ranije djelovali u Zagrebu a posljednjih godina na Rijeci, gdje su projektirali veći broj izgrađenih objekata u gradu i na terenu. (Nastavak na 3. strani)

Uz koncert „Kola“

Ubrzo nakon uspjele turneje u zemlji pjevački zbor RKUD »Kolo« izašao je pred svoju domaću publiku sa novim koncertom. Mora se odmah u početku kazati, da »Kolo« ima svoje duboke zasluge u kulturnom životu Šibenika i simpatije šibenske publike, jer je dvorana kazališta, gdje se koncert održavao bila ispunjena do posljednjeg mjesta. Jedno od pitanja kojima se, raspravljajući o kulturnom životu u Republici, zadnje vrijeme bavimo jeste: koliko pojedini amaterski muzički (i ostali) ansambli djeluju na kulturni život svoje sredine. U tom pogledu »Kolo« potpuno ispunjava tu svoju misiju i zaslužuje potpuno moralnu i materijalnu pomoć svih faktora. To podvlačimo naročito s te strane, što su u ovom društvu našli svoje mjesto radnici i radnička omladina iz svih poduzeća.

Prilikom turneje »Kola« izašle su mnoge kritike gotovo u svojoj dnevnoj štampi. Osnovno što su kritičari imali da pohvale, to je naročito izražajnost zboru, koji svojim glasovnim materijalom i izvedbom spada u red naših najboljih vokalnih ansambala, a što je ponovno došlo do izražaja i na ovom koncertu. Osnovno, što je činilo slabu stranu »Kola« bio je repertoar, koji je društvo izvadilo na svojoj turneji. Prigovor je bio opravdan. To je pravilno shvatilo i društvo i ono je na

ovaj koncert izašlo s osvježnim programom.

Program koncerta, koji je bio podijeljen u tri dijela nosio je značajke naše novije zborne muzike. Osim kompozicija koje je društvo već imalo na repertoaru (»Zvonimirova lada«, II. bosanska rapsodija, »Razgovor sa čelom« i »Jadovanka«) a koji svojom tematikom i oblikom uvijek snažno djeluje, glavni dio programa činile su kompozicije domaćih autora, nastale u najnovije vrijeme: »Zbogom mati« od Cossetta, »Žetva« od Odaka, »Epitaf« Lhotke Kalinskog, »Mi smo poput zemlje« od Kirgina i »Koledarska« od Grgoševića.

»Kolo« je u izvođenju nekih kompozicija (»Razgovor s četom«, »Zvonimirova lada«, »Jadovanka«) zasjalo u svom punom sjaju, dok kod nekih kompozicija (»Epitaf«, »Žetva«) zbor nije došao do punog izražaja. Ono što se naročito ispoljilo jeste izvrsna dikcija zboru i homogenost govora. Osim toga solisti su svoje partije izveli bez prigovora. Dirigent prof. Viličić uložio je mnogo pedagoškog smisla u rad zboru, on sa zborom vrlo dobro muzicira, tek na mjestima nedostaje mu potrebna artistska oštrina.

U svakom slučaju ovaj koncert je potpuno uspio i ide u red najboljih uspjeha koje postiže ovo naše istaknuto društvo.

V. V.

I. C.

Srećko Bijelić

Prva turističko - ugostiteljska izložba Jugoslavije u Zagrebu

Lijepa afirmacija šibenskog područja

Prema općoj ocjeni, šibensko područje bilo je najkompletnije i najusklađenije predstavljeno

Kada su se u našoj štampi drugi organizacioni momenti pojavile publikacije o pripremanju za Prvu izložbu ugostiteljske i turizma Jugoslavije u Zagrebačkom Velesajmu, počelo se najprije u užem krugu raspravljati o mogućnostima, da i šibensko područje uzme učesća na toj priredbi. Zatražene su detaljnije informacije od priredivačkog odbora, pa kada su pribavljene sve propozicije, pristupilo se jednom širem savjetovanju, koje je savzao Privredni odjel NO-a gradske općine. Ta akcija bila je odlučna za sve daljnje pripreme, jer je usvojeno stanovište, da se ide na izložbu.

Priredivački odbor, koji je osnovan na tome sastanku, već na prvom koraku pripremnih radova, susreo se sa nizom raznih teškoća materijalne prirode. U prvom redu trebalo je osigurati prilična novčana sredstva, zatim prikupiti množstvo izložbenog materijala; poljoprivredne i industrijske proizvode, propagandni fotomaterijal, narodni folklor, razne zanatske proizvode umjetničke vrijednosti i niz drugih predmeta, koji karakteriziraju naše područje.

No zahvaljujući zaista visokom razumijevanju naših mjerodavnih faktora, kako pojedinih ličnosti, tako i privrednih i ostalih ustanova, sve su te zapreke dobitno dijelom uspješno savladane, čemu u prvom redu imamo pripisati veliki uspjeh ove naše prve manifestacije na sektoru te djelatnosti.

Ne želimo biti neskrumni u davanju ocjene uspjeha našeg područja na toj značajnoj izložbi, pa ćemo zbog toga citirati izvještaje, koje su za našu javnost preko »Šibenskog lista« dali najpoznavaniji faktori, koji su direktno ili indirektno bili angažirani na zamašnom poslu oko organizacije izložbe, a čija mišljenja, obzirom na bogato iskustvo i široko poznavanje predmetne stvari, svakako zaslužuju posebnu pažnju.

Dr. SRDAN MARKOVIĆ, ŠEF BIROA ZA ORGANIZACIJU IZLOŽBE:

— Teškoće sa kojima su se susreli predstavnici vašeg turističkog područja u času kada su prišli pripremanju za I. izložbu ugostiteljske i turizma Jugoslavije bile su zaista velike, ali je isto takova bila i odlučnost da se te poteškoće nadvladaju. Poteškoće i njihovo smjelo otklanjanje su uopće osnovna karakteristika turističkog razvoja Šibenika u sadašnjem času.

Međutim, osim velikog poletja i volje koju su odgovorni faktori u Šibeniku pokazali, danas na tom području postoji već čvrsti temelj za ozbiljan razvoj turističko-ugostiteljske privrede, i to se mnogo jače manifestira nego u mnogim inače »renomiranim« turističkim mjestima, i područjima. Ovdje mislim prije svega na shvaćanje odgovornih ljudi o mogućnostima turističke eksploatacije i o njoj koristiti. Na to se odmah nadovezuje i

Šibensko je područje povodom priprema za izložbu uspješno provelo koordinaciju svih faktora koji mogu utjecati na turistički razvoj. Tu su se angažirale turističke i ugostiteljske organizacije, zanatstvo, zadrugarstvo, sve do industrije, jer su ti faktori direktno zainteresirani na razvoju turističkog prometa područja. I još nešto: Šibenik je stvar shvatio i riješio široko: njegov je nastup na izložbi prije svega reprezentativan radi toga, što predstavlja gotovo za turizam sve važnije djelatnosti cijelog područja bez obzira jesu li kulturne, privredne ili neke druge naravi. Zato nije čudo da je jednaku pažnju javnosti izazvao sam izložbeni dio, koji je izvanredno ukusno i propagandno uređen kao što je ostavio dubok utisak i film »1000 godišnji Šibenik«, koji je prikazan stalno na izložbi. Isto tako i bogati fotografski materijal te vanredno interesantan narodni folklor na koji su posjetioci nailazili na svakom koraku, uz aktivnu usmenu propagandu i informacije šibenskih predstavnika, predstavljali su ozbiljan korak za šibenski turizam.

Kada u to napomenemo da je ugostiteljska ekipa grada Šibenika izborila sebi također pristojno mjesto svojim radom, putem koga su na najbolji način prikazivani proizvodi toga područja onako kako ih doživljava ljepotom, onda je jasno da je učinjeno vrlo, vrlo mnogo.

Možemo sa zadovoljstvom priznati: da ćemo se ovim iskustvima Šibenika i mi mnogo koristiti. Šibenik je u pogledu propagande turizma našao dobar put, a ujedno ga je otkrio i za druge, što će nesumnjivo doći do izražaja na idućoj izložbi.

Ova izložba otvara šibenskom području svakako dobre perspektive. Sve one izvanredne prirodne i kulturne vrijednosti postale su pristupačnije svima koji su ih vidjeli. Šibeniku kao centralnoj točki cijelog područja sa tri osnovna elementa: Krka; otočje i kulturno-historijski spomenici, potrebni su pojačani smještajni kapaciteti, nekoliko mjesta za prehranu turista, koji odsjedaju u privatnim sobama i manji saobraćajni kapaciteti (putevi, motorni čamci, autobusi). Veliki su to problemi za ovo naše područje, ali nisu preveliki da ih riješi, ako mu zajednica pri tome pomogne.

Zrelo pristupanje ovog područja I. izložbi ugostiteljske i turizma Jugoslavije — dokaz je, da bi ta sredstva bila dobro uložena i korisno upotrebljena.

IVAN ŠNIDARŠIĆ, DIREKTOR ZAGREBAČKOG VELESAJMA: — Vidite, to je prva izložba ove vrste. Trebalo je da njeni organizatori svladaju mnogo teškoća pa da je postavljena, a danas, kad je ona postavljena, izgleda mi, da je ona postavljena, izgleda mi, da je ona bila potrebna i da je bilo zaista krajnje

»Šibenik i njegovo područje zaista su velika nepoznanica«. Te riječi mogli ste na svakom koraku čuti za vrijeme trajanja izložbe. One su se odnosile jednako na našu prehrambenu privredu, kao i na prirodne i kulturno-historijske atrakcije našeg područja.

Zato je baš ovaj prvi nastup na takvoj jednoj manifestaciji bio predmet opće pažnje i velikog iznenađenja. Kad kažemo iznenađenja, onda se to odnosi na onu veliku većinu posjetilaca iz čitave naše zemlje, koja je veoma malo, ili gotovo nimalo bila upoznata s potencijalnim mogućnostima jednog šireg zamaha stranog privrednog razvika našeg kraja. Ta konstatacija se izražava i kroz sve izjave, koje smo citirali u ovom našem prikazu. Da to nadopunimo, spomenut ćemo zapažanja i naše štampe. Tako »Vjesnik« u svom broju od 7. lipnja kaže doslovno:

»Turizam je aktivna grana privrede. Našoj zemlji daje znatna novčana sredstva. Ali ipak, turizam ne treba predstavljati na dobrim slikama i prospektima. Novost na Prvoj jugoslavinskoj izložbi turizma i ugostiteljstva privedili su Šibenčani. Oni su uz svoj uspješni prospekt, prikazali i interesantne privredne djelatnosti svoga područja. Poznato koraljarstvo s otoka šibenskog arhipelaga, spužvarstvo i podrumarstvo, pobuduju velikim interesom posjetilaca. Uputnjakom lijepom narodnom nošnjom iz Zlarina, izložba šibenskog turizma je najkompletnija.

Na sljedećim izložbama mogli bi se i drugi poslužiti primjerom Šibenika.

To su samo neka zapažanja, koja nam rječito govore, da treba ubuduće još više poraditi na afirmaciji našeg područja, koje ima sve privredne aslove da postane važan privredno turistički centar.

vrijeme, da se pristupi smišljenom i organiziranom radu na unapređenju našeg turizma, za koji je, opet, ugostiteljstvo, jedan od glavnih faktora.

Da bi se uopće određiti, kojim putevima da se krene, što da se popravi, što da se ukloni a što da se stvori, trebalo je prvo konstatirati, što imamo, kako imamo i čega nemamo.

Eto, zato Prva izložba ugostiteljstva i turizma Jugoslavije imade svoje veliko značenje. I vi ste trebali, konačno da nam pružite jednu reviju onog što imate. Ne možete zahtijevati od mene, od građana grada Zagreba ili građana Jugoslavije, da znadu što vi imate, što vi možete i što vi kažete, ako to sami negdje ne kažete i ne pokazete. Odakle da se znade za kvalitetu murterskog ulja, za primošteni plavac i deverskan-sku žutinu. Tko da znade, da imate vanredno kupalište, da su vam Kornati tako reći pod nošom, da imate dobro uvedene brodske saobraćaj. Odakle ljudi da znadu, da želite da ih primite kao goste na odmorima i oporavcima. I da imate i industriju i za široku potrošnju, koja zaista interesira svakog. Vi treba da to rečete. Zato je i vaša izložba zaista kao i ova cijela izložba uopće došla u dvanaestom času.

E pa, dakle, čestitam vam na vašem prvom koraku na jednom pametnom poslu i želim vam da zaista razvijete sve turističke i sve privredne mogućnosti svoga kraja. To ne će biti uzaludan trud, ni napor ni gubitak novca ili vremena. Ubrzo ćete to osjetiti.

Samo da ne bi, po našem starom običaju, počeli, pa zastali jer to bi u prvom redu za vas, bila zaista velika šteta.

S. HLADNIK, GLAVNI TAJNIK TURISTIČKOG SAVEZA HRVATSKE:

Nije nas začuvalo što se na toj izložbi pojavio Šibenik sa svojim turističkim područjem niti nas čude veoma pozitivni rezultati koje je postigla šibenska sekcija Izložbe. Istina je da je to turističko područje u najširem krugu nedovoljno poznato po svom privrednom i turističkom značaju i da će usprkos lijepu uspjehu koji je postignut na toj izložbi trebati još dosta

napora da se pri svakoj prilici to područje još više propagira. Zadatak će biti turističke organizacije tog područja da kod toga dađe što više može, jer je za to i pozvana. Lično, međutim, konstatirati da je rad vaše turističke organizacije — naročito u posljednje vrijeme — meni poslužio kao primjer na mnogim sastancima, kako treba rješavati izvjesna pitanja koja su od važnosti ne samo za razvika turizma odnosno područja, nego i stodobno i za razvijanje privrednog, kulturnog, te društvenog života uopće.

Grad Šibenik sa užom okolicom lično mi je prilično dobro poznat, jer sam imao prilike da su u taj lijepi i interesantni grad navraćam skoro svake godine, pa vjerujem i ove. Prvo radi toga, što su mi u većoj mjeri poznate prilike i mogućnosti šibenskog turističkog područja pa se nadam i želim, da će se ono brzo razviti u jedno naše turističko područje prvog reda. Sve će to imati pozitivnog odraza u razvijanju privrednog, kulturnog i društvenog života Šibenika zajedno sa šibenskim turističkim područjem.

Dr. BRANKO SOKOLIĆ, ŠEF PROPAGANDNOG ODJELA ZAGREBAČKOG VELESAJMA

—Prije svega smatram da je bilo korisno da je privreda šibenskog područja nastupila na

ovoj izložbi. I to tim više, što se o njoj znade zaista premalo a, prema onom, što nam je ona pokazala na izložbi — ma da je očito da je to skroman i prvi nastup — privreda šibenskog područja imade što da pokaže.

Šibenski kraj i industrijski i privredno i turistički imade sve uvjete za pun razvoj. Ja te krajeve i njihove ljepote poznajem iz kratkih posjeta, ali sam uvijek imao dojam, da nisu ni izbliza iskoristene sve mogućnosti, a u prvom redu turističke mogućnosti. Znam, da za to treba vremena, da treba stvoriti tradiciju, da treba odgajati i kadrove i sredinu za turizam višeg nivoa. Ali upravo zato bilo je razborito, da se učinio ovaj korak, jer on, po mom mišljenju, markira odličnosti šibenskog kraja da pode putem jačeg privrednog razvoja, da iskoristi sve potencijalne mogućnosti, a posebno da iskoristi turističke svoje okolice i stvori od šibenskog kraja jedan znatan turistički centar.

Ovaj nastup na izložbi predstavlja, po mom mišljenju, jedan datum. Bilo bi samo za žaljenje, kad bi se poslije ovog stalo.

Naš izložbeni dio privrednih proizvoda nalazio se na veoma podesnom i stalnom mjestu glavnog paviljona. Izloženi predmeti bili su usklađeno i ukusno razmješteni, tako da je taj dio predstavljao najinteresantniji detalj čitave izložbe i privlačio posebnu pažnju brojnih posjetilaca.

Da bi naši čitaoci imali što jasnu predodžbu u bogatoj raznolikosti izloženih predmeta, potruditi ćemo se da ih prikazemo izloženim redoslijedom:

Na samom početku našeg štanda nalazilo se nekoliko fotografija, koje su prikazivale panoramu Šibenika, kupalište »Jadrinu«, katedralu, slapove Krke, te veliki parkat, na kome su predstavljene turističke tačke Šibenika i njegove okolice. Zatim je bila postavljena vitrina koralja poljoprivredne zadruge Zlarin, u kojoj su se jasno isticala sve faze procesa radova od ulova na morskim dubinama, do konačne obrade, gdje je bilo izloženo više gotovih ogrlica, narukvica i broševa. U istoj vitrini bile su izložene i spužve na malom grebenu u početnoj fazi njihovog zamećanja.

Industrija »Krka« bila je zastupljena sa bogatim asortimanom tjestenina, veoma uskudno pakovanim u celofanjske omote, staklenkama zelenih maslina i sapunom za pranje.

»Zadrugar« je učestvovao sa svojim renomiranim opolom i crnim vinom, te suhim višnjama, bademom u kori i višnjem sokom.

»Spuzvar« iz Krapnja izložio je u posebnoj vitrini veliki broj spužava raznih veličina, raznimiranih, sirovih i u bojama, među kojima i tzv. »slonova uha«, što je posebno izazvalo interes posjetilaca.

Poljoprivredna zadruga Murter predstavila se sa svojim poznatim maslinovim uljem, očišćenim sirom i suhom ribom.

Bile su također zastupljene poljoprivredne zadruge Rogoznica, Sapna Doca, Primošten selo i Devrske sa svojim specifičnim proizvodima: maslinovo ulje, suhe smokve, te vinima-crni plavac, žutima i bijelo.

»Vinoplođ« se predstavio kao bogato podrumarstvo sa svojim stolnim i standardnim vinima; pjenušcem, prošekom, maraštinom i komovicom.

Šibensko zanatstvo bilo je također zastupljeno preko Bečvarskog majstora Anke Belamarića, koji je izlagao više komada bačvica s umjetnički izvezenim drvorezima na gročelju i postoljima, za koje je vladalo živo zanimanje; te Anta Zjačić, koji je izlagao svoje proizvode; vermut, prošek i vina.

Turističko propagandni materijal, koji je prikazivao prirodne, kulturno-historijske i folklorne atrakтивности, bio je razvrstan po svojim paviljonima čitavog izložbenog prostora; tako da smo i na tom sektoru bili najbogatije predstavljani.

Naša ugostiteljska ekipa, koja je nastupala samostalno kroz jedan dan u restoranu naše republike, svojim zalaganjem i stručnim znanjem, dala je također svoj doprinos za opći uspjeh našeg područja, a sebi u veoma jakoj konkurenciji, izvostila zlatnu medalju, što je svakako visoko priznanje njene vrijednosti. Što nije došlo do još jačeg izražaja, ne leži krivnja na njoj, jer kuhinja nije mogla pružiti svoje poznate specijalitete zbog pomanjkanja potrebnih namirnica. Bolji dio ekipe, po našem mišljenju, bila je servisna služba, koja je svoj zadatak izvršila na opće zadovoljstvo.

Neposrednu operativnu stranu organizacije izvršili su sa puno uspjeha Trgovinsko ugostiteljska komora i Turističko društvo uz široku pomoć ostalih privrednih ustanova i poduzeća. Ta pomoć i veliko razumijevanje divno su se manifestirali ovom prilikom kod naših privrednih i društvenih krugova, dajući time pečat uspjeha ovom prvom nastupu našeg područja na tako značajnoj priredbi, a stečeno iskustvo bit će nam dragocjeno za naš budući rad.

B. R.

Problemi antituberkuloznog dispanzera u Šibeniku

Nesumnjivo je, da je oslobođenje i novi duh koji je općenito zavladao na svim poljima sanitetske službe povoljno utjecao i na borbu protiv tuberkuloze. Veliki broj aktivnih radnika i rukovodilaca bivših tbc bolesnika energično se zalažu u čitavoj zemlji za što intenzivniju borbu protiv tuberkuloze. Tuberkuloza je bolest najblijedijih a upravo je sve u narodu i u njegovim snagama usmjereno u pomaganju tih najblijedijih podizanjem općeg životnog standarda. Da je to imalo odjeka i u antituberkuloznoj službi, primjetilo se je već nekoliko mjeseci iza oslobođenja, kada je broj kreveta za tuberkulozne porastao od 2.500 gotovo na 13.000, a broj antituberkuloznih dispanzera od 45 na 160 u cijeloj državi.

U Šibeniku je odmah nakon oslobođenja priliv tuberkuloznih bolesnika ogroman. Postojeći odjel u bolnici upravo je zatrpao bolesnicima, ali se nalazi oduška u sanatorijima. Brigom narodnih vlasti otvara se početkom 1946. godine Antituberkulozni dispanzer, koji za kratko vrijeme proširuje svoju djelatnost na šibenski, drniški i kninski kotar. Time je ujedno, i dat djelokrug dispanzeru. Ipak s vremenom taj krug se širi i zahvaća dijelove zapadne Bosne (kotari Drvar i Bos. Grahovo) te južne Like (kotari Srb i Lapač). Dok je u početku dispanzer smješten u kući biv. Tomasevića, doskora seli niže u grad u kuću Škarica. Prostonije se 1949. adaptiraju, tako da približno, odgovaraju svojim potre-

Projektantski biro „Plan“

(Nastavak sa 1. strane)

ritoriju Istre.

Kako je rad biroa »Plan« širokih razmjera i sadržava u sebi složenost zadataka izgradnje, to su angažirani za vanjsku suradnju stručnjaci zaposleni na raznim dužnostima u Šibeniku. Tom svojom linijom biro je dao najširu mogućnost aktivnog učesća većeg broja stručnjaka, stvorivši solidnu bazu na pun radni uspjeh.

Rukovodeći inženjer-projektant Ivan Viličić predstavlja biro a sa njim suradjuju dva inženjera-samostalna projektanta. U svom daljnjem razvoju biro je izradio plan na stvaranju poslovnih veza na cijeloj teritoriju republike.

U posljednje vrijeme rad projektantskog biroa »Plan« usredotočen je na izradi projekata novoregularanog gradskog predjela Draga i društveno poslovnog reprezentativnog centra. Za taj predjel sada se izrađuju projekti za zgradu sindikalnog doma i zgradu NOGO Šibenik. Te dvije zgrade situirane su jedna nasuprot drugoj u novoprojektiranoj ulici, koja veže trg pred zgradom Narodne banke i novoprojektirani trg u Dragi. Tim zgradama bit će usmjerena nova reprezentativna ulica, kojom će doći do izražaja kontura regulacionog plana.

Nadalje u projektom biro »Plan« dovršava se projekt stambenog bloka zgrada, koji se u potezu nove jadranske ceste nastavlja uz zgradu Narodne banke, a preko sadašnje zgrade »preparandije« koja će se rušiti.

Po koncepcijama zadataka postavljenih od strane NO-a gradске općine Šibenik osjeća se težnja za realiziranjem regulacionog plana i podizanjem društvenog standarda. Do sada je izgrađeno više objekata u predjelu Draga a probijanje novih cesta za kratko vrijeme dat će Šibeniku novi izgled.

bama. Inventar dispanzera je veoma oskudan, tek se postepeno upotpunjuje tako da sada raspolaže svim nužnim diagnostičkim i laboratorijskim pomagalicama.

Odmah od početka osnivanja dispanzera nastojalo se je, da mu se dade pravi smisao djelovanja. Usprkos ogromnom prilivu bolesnika u grad, većina još ne zna što znači ATD te se u moru propagandom utječe, da bolesnici dođu na pregled u dispanzer. Tu propagandu nije trebalo dugo vršiti, jer se već krajem 1946. godine broj posjeta u dispanzeru kreće do 14.000, a već u 1947. godini dostiže 18.000. Populariziranju dispanzera mnogo je pridonijelo davanje poboljšice u ishrani bolesnicima. Pored toga, pregledi su besplatni, daju se pneumotoraksi, a radi uske saradnje sa bolničkim odjelom, mogu se oni, kojima je potrebno bolničko liječenje, smjestiti u bolnicu. Popularnost antituberkuloznog dispanzera sve više raste, tako da i broj posjeta postaje iz dana u dan sve veći. 1951. g. šibenski dispanzer je treći po redu u NR Hrvatskoj po broju pregleda od ukupno 50 koliko ih ima u republici. Time je izvršen jedan od glavnih zadataka dispanzera: pronalaženje tuberkuloznih.

Drugo glavno zadaci dispanzera, a to je skrb oko tuberkuloznih kao i patronažnoj službi pristupa se postepeno. Iako se kod svakog slučaja otkrivanja tuberkuloze uzimaju opsežni podaci o načinu stanovanja, o ekonomsko socijalnim prilikama bolesnika i njegove bliže okoliše, ipak je uviđaj na mjestu po stručnom licu od veoma velike važnosti za prosuđivanje pravog stanja stvari, što bitno utječe na stavljanje prognoze, te načina i vrste liječenja oboljenog člana obitelji. Ukoliko netko blijeđe živi to će i boravak u bolnici biti duži, a pomoć koja se ima ukazati mora biti što hitnija. Već od 1950. godine zadužena je jedna sestra da vrši kućne posjete kod tuberkuloznih obitelji u samom gradu i njegovoj neposrednoj okolini. Ti su posjeti sada tako redoviti, da svaka tuberkulozna obitelj prima jednom mjesечно posjet medicinske sestre. I ovdje se trebalo dosta boriti protiv predrasuda, koje još postoje prema tuberkulozi. U tom se pogledu mnogo uspjelo i tu je propaganda, upornost i stručnost sa strane medicinske sestre donijela pobjedu prema zaostalosti i predrasadama. Pred godinu dana pokušano je da se proširi patronažna služba i na udaljenija mjesta kotara Šibenika, tako da je jedna medicinska sestra tjedno dva puta izlazila na teren, te pored ostalog vršila testiranje tuberkulinom djece koja su u dodiru sa tuberkuloznima. Na taj je način sestra obišla gotovo sve tuberkulozne obitelji na teritoriju šibenskog kotara. Liječnik dispanzera obišao je sve tuberkulozne u nekim selima Kninskog i Drniškog kotara. Takav se rad, koji prelazi granice sjedišta dispanzera i prelazi na pravi teren, vrši u veoma malom broju dispanzera u državi. Dok se patronažni rad u samom gradu održao i nesmetano se odvija, otpao je, nažalost, početkom ove godine rad na terenu iz financijskih i kadrovskih razloga, iako se mnogo ukazivalo na važnost toga rada. Sveukupni broj kućnih posjeta u proteklih osam godina iznosi 3.184.

Uz rad dispanzera nužno je vezana i ona vrsta liječenja, koja se vrši izvan bolnice, ambulantno. To je, pored propisivanja specifičnih lijekova, i davanje pneumotoraksa. U osam posljednjih godina dano je oko 45.000 pneumotoraksa. U toku 1947., 1948., 1949., 1951., 1954. i 1955., liječnik dispanzera išao je

naizmjenično svaki tjedan u Drniš i Knin radi davanja pneumotoraksa bolesnicima iz tih krajeva, kako bi im prištedio fizički napor i materijalna sredstva za putovanje do Šibenika. Time je postignuto, da je relativno malen broj bolesnika napustio pneumotoraks prije liječenja, dok je s druge strane, jako smanjen broj komplikacija koje se naročito u zimskim mjesecima pojavljuju radi ohlađivanja i iscrpljavanja organizma dugotrajnim putovanjem u sjedište dispanzera. Postoje napori sa strane vlasti, da omogući besplatno putovanje do sjedišta dispanzera.

I u prosvjetnom pogledu učinjeno je mnogo. Održan je velik broj predavanja iz raznih područja antituberkulozne propagande. U samom Šibeniku održano je u toku proteklih osam godina više od stotinu predavanja sa raznim sadržajem, većim dijelom o besežiranju. Održana su predavanja u Kninu Strmici, Siveriću, Drnišu i po raznim tvornicama. Svaki širi kontakt sa narodom koristi se za predavanje.

Amtituberkulozni dispanzer već od početka svog djelovanja usko suraduje sa sekcijom za borbu protiv tuberkuloze Crvenog križa. Uloga te organizacije naročito je velika u prosvjetnom pogledu, iako se ne može osporiti i njena uloga kod zbrinjavanja porodica tuberkuloznih materijalnim potpomaganjem usprkos oskudnim sredstvima, koja joj stoje na raspolaganju.

Usko suradjujući s bolničkim odjelom, Antituberkulozni dispanzer vrši distribuciju postojećih kreveta na odjelu, tako da se bolesnici primaju na odjel isključivo preko dispanzera po redosljed i hitnosti. Nažalost, broj kreveta kojim raspolaže šibenska bolnica na tbc odjelu daleko je premalen, te mnogi bolesnici moraju čekati po tri i četiri mjeseca da budu primljeni na odjel. Od oslobođenja do danas učinjeni su veliki napori, da se broj kreveta u bolnici poveća. Tako se uspješno samo za dvadeset povećati predratni broj kreveta i u tom se pogledu ne možemo mjeriti s ostalim dalmatinskim gradovima (Split od 25 na 80, Zadar od 30 na 75, Makarska od ništa na 30, Šibenik od 40 na 59). Od 2184 otkrivenih tuberkuloza pluća u toku posljednjih osam godina, bilo je 1220 teških oblika koje je trebalo smjestiti u bolnicu. Od tih je, nažalost, uspješno hospitalizirano samo 1102. Tek polovicu od toga broja uspješno je toliko zaliječiti da su postali trajno neopasni po okolinu. Na taj se način stalno nalazi na području djelovanja šibenskog ATA nekoliko stotina registriranih otvorenih tuberkuloza koje bi trebalo hospitalizirati radi liječenja i izolacije. Svježih slučajeva tuberkuloze koji čekaju na smještaju u bolnicu ima redovno do 50 i to mnogo više ženskih nego muških. Naročito je velik broj tbc oboljenja kod domaćica sa velikim brojem djece. Tako imamo u 278 obitelji (podaci uzeti iz 1953. god.), gdje je jedan član bolestan 217 obitelji sa više od dvoje djece. U 205 obitelji ima po 5 do 8 djece. Svi su oni izloženi zarazi. Radi malog broja kreveta skraćen je nužno i broj bolesničkih dana na odjelu. Čim se postigne negativizacija ispljuvka, mora se otpustiti bolesnika s odjela da bi mogao odstupiti mjesto drugome s otvorenim procesom. Sredina, u kojoj se sada nađe veći dio tek prizdravljenih bolesnika, nimalo ne pogoduje njihovom daljem poboljšanju, nego naprotiv ubrzo vraća bolesnike u prijašnje stanje. I tako ponovno traže bolnicu, a kreveta nema i tako se broj bolesnika iz dana u dan pove-

ćava. Moderna terapija s antibioticima silno je smanjila smrtnost od tuberkuloze, ali nije postigla trajne rezultate, te je sveukupni broj bolesnika u velikom porastu, ako starim bolesnicima pridružimo novootkrivene slučajeve. Da bi se uspješno mogla suzbijati tuberkuloza kao izrazita socijalna bolest, potrebno je podignuti životni standard. Budući da se isti tek decenijama i postepeno podiže, jedini je izlaz u današnjoj teškoj situaciji koja vlada na polju suzbijanja tuberkuloze-povećati broj kreveta. Šibenskoj bolnici treba hitno povećati broj kreveta barem za 30 do 50. Bez tog povećanja prilično je iluzoran daljnji rad dispanzera koji ne zna što da radi s novootkrivenim slučajevima tuberkuloze. Za to povećanje kreveta postoje u Šibeniku mogućnosti. To ovisi o odgovornim rukovoditeljima Savjeta i grada da te mogućnosti prihvate i ostvare sa relativno malim izdacima.

Pored povećanja kreveta, potrebno bi bilo urediti i pitanje patronažne službe na terenu. Bez dobre patronažne službe nema prave borbe protiv tuberkuloze. Iako je ATD radio intenzivno na ostvarenju te službe na terenu, bilo je mnogo objektivnih razloga koji su se ispri-

Pogled na Opću bolnicu

ječili ostvarenju iste. Bilo je predloženo upravo sa strane ATD da se patronažna služba rajonizira po općinama. Tu službu bi vršile polivalentne medicinske sestre ili iz Šibenika ili iz sjedišta pojedinih općina, primajući upute od glavne sestre, a ova bi bila u vezi s pojedinim dispanzerima pa tako i s ATD. Ostvarenjem takove službe konačno bi približili naše dispanzere selu i razbili vjekovne ograde između potreba sela i mogućnosti koje mogu tom selu pružiti dispanzeri. Dispanzeri bi na taj način prestali da budu samo ambulante za preglede, a protivnom bila bi potpuno promašena potreba njihovog postanka.

Sumirajući ovaj letimični prikaz rada ATD u Šibeniku, mo-

žemo utvrditi sljedeće činjenice:

ATD u Šibeniku je uspio u relativno kratkom roku da ovlada područjem svog djelovanja, te da otkrije masovnim pregledima velik broj tbc obojenja. U oko 300.000 pregleda otkriveno je 2184 tuberkuloznih bolesnika.

Zahvaljujući uskoj suradnji dispanzera sa Crvenim križem mogu je učinjeno u propagandno-prosvjetnom, a dijelom i u materijalnom pogledu.

Iako je dobro ostvarena suradnja ATD i bolničkog odjela, ipak dolazi do veoma mučnih situacija radi premalog broja kreveta na tom odjelu. Povećanjem tog broja za 30 do 50 kreveta dalo bi se oduška daljem radu ove važne ustanove.

Dr. O.

Higijenska akcija u selu Krković Uspješno podizanje zdravstvenog stanja

U ovogodišnjoj akciji za asanaciju sela, Kotarski odbor Crvenog križa organizirao je 29. prošlog mjeseca u selu Krković općine Dvrske, veliku zdravstveno-higijensku akciju.

Početci sa stanovništvom da je sistematsko i svestrano sprovođenje asanacionih radova jedna od osnovnih potreba na području sprovedenja zdravstvene zaduženosti na selu, Kotarski odbor je ovu formu rada prihvatio kao stalnu praksu u cilju podizanja kulturno-prosvjetne, zdravstvene i ekonomske zaostalosti seoskog stanovništva na području kotara Šibenik. Tako će već krajem o. m. j. sprovesti sličnu akciju u Bratkovcima, općine Skradin, a za koju je već završen velik dio organizacionih priprema.

Kao i kod prošlogodišnje akcije u Šibokama, u svrhu dobivanja što boljeg uvida u zdravstveno stanje i higijenske prilike toga sela, izvršeno je predhodno anketiranje na osnovu koga se izradio i plan same akcije. Anketu je pokazala uzročnu vezu između higijenskih prilika sela te opće zaostalosti njegova stanovništva.

Evo nekoliko najosnovnijih podataka. Na jedno domaćinstvo dolazi prosječno 3,7 ukućana. Jasno je da je kamen građevnog materijal, kao i u ostalim krajevima Dalmacije, Istre i Primorja. Većina stambenih objekata građena je bez stručne radne snage i stručnog nadzora, tako da se uopće nije naišlo na pravilno izvedenu izolaciju od vlage, kao i prikladnu funkcionalnu raspodjelu i dimenzioniranje stambenih prostorija. Broj stambenih zgrada pokrivenih kamenom iznosi 20, dok ih je 21 pokrivena crijepom. U 28% domaćinstava u stambenim prostorijama se nalaze domaće životinje. Relativno velik postotak stambenih zgrada nema drvenih podova ni u jednoj prostoriji, a u onima u kojima postoji on je toliko istrošen i neravan, da nema gotovo nikakove higijenske vrijednosti. Samo u 3 kuće postoji štednjak, dok sve ostale imaju otvoreno ognjište. Ni jedna kuća nema čak ni nehigijenski nužnik, što pokazuje

nadasve tešku situaciju u pogledu dispozicije fekalija u tom selu i upućuje na stalnu pojavu crijevnih zaraza (tifus, dizenterija), kao i na opasnost klicnoša. U selu postoji svega jedan javni bunar, koji služi za potrebe čitavog sela, a ne udovoljava ni najosnovnijim higijenskim zahtjevima. Oskudni kućni (kuhinjski) namještaj pridonosi većma slaboj zaštiti posuda i pribora za jelo, koje se ostavlja nezaštićeno na otvorenim policama. Ogroman broj muha zahvaljuje svoj opstanak mehigijenskim dubrištima, te one vrlo lako dolaze do posuda i pribora, kao i ostataka hrane, koja se, adekvatno posudu, drži nezaštićena na stolu ili polici. Osim toga, posude kao i pribor za jelo najvećim dijelom su krevet, odnosno ležaj, dolazi 2,4 stanovnika. Broj ležaja za djecu predškolskog uzrasta pokazuje još težu situaciju, jer ih većina spava zajedno s ostalim ukućanima. Jasno je na osnovu toga da se ovi podaci potpuno podudaraju s podacima visoke dječje smrtnosti u tom selu.

Iz podataka ove ankete, nije teško ocijeniti nepovoljne higijensko-zdravstvene prilike toga sela. Osim ovih podataka, uzeti su anketni listovi pedijatra za svu djecu, ginekološka anketa za žene, zatim anketni listovi, otorinolaringologa i kirurga. (Statističku obradu kao i analizu izvršio je poseban odbor kotarskog štaba uz pomoć Statističkog ureda NO kotara).

U ovoj akciji su gotovo sve kuće i okućnice u selu okrečene, jedan dio dubrišta je ureden i očišćen. Osim toga je na ispravan način klorirana voda u seoskom bunaru i u toj akciji su na praktičan način sudjelovale svršene polaznice tečajeva za seosku žensku omladinu. Organizirane higijenske stanice Doma narodnog zdravlja, uzeli su u više navrata stolice za pregled na kliničnostu onim licima, koja su od 1954. g. do danas preboljela

trbušni tifus. Antituberkulozni dispanzer iz Šibenika improvizirao je mali laboratorij za pregled ispljuvaka. Poseban liječnik ispitivao je parazitaran indeks na ehinokokus, koji je pokazao u prosjeku 4,5% pozitivnih ehinantiogen reakcija. Jedan liječnik je bio angažiran na zdravstveno-prosvjetnom radu, koji se održavao na više mjesta u selu i to u obliku diskusija o lokalnoj higijenskoj problematiki i narodnoj patologiji sela.

Liječnici, specijalisti za uho nos i grlo, kirurg, ginekolog i pedijatar izvršili su preglede gotovo čitavog stanovništva u mjestu. Kotarski odbor je iz vlastitih sredstava nabavio i kasnije podijelio potrebne lijekove, dok je socijalno ugroženim osobama dana izvjesna pomoć u hrani i odjeći. Osim toga selu je poklonjen jedan ormarić prve pomoći, kojim će rukovoditi lice zaduženo od strane seoskog odbora Crvenog križa, koji je prilikom ove akcije i osnovan u tom selu.

Pokretno kino NO kotara prikazalo je niz zdravstveno-prosvjetnih filmova, među kojima tifus, dizenterija i lična higijena.

Ova akcija za asanaciju sela koju je provodio kao stalnu formu rada Crveni križ na području kotara Šibenik, predstavlja svakako ozbiljan i značajan korak na podizanju higijenskih prilika i zdravstvenog stanja naroda, a po broju zdravstvenih radnika (u ovoj je akciji učestvovalo 7 liječnika, 3 medicinske sestre, 1 babica i 1 sanitarni tehničar) pokazuje razumijevanje i usku suradnju organa zdravstvene službe sa organizacijama Crvenog križa, što je bezuvjetna i potpuna garancija za daljnji uspješan rad u tom pogledu na našem terenu.

Na kraju je i narod u selu Krković pokazao velik interes i razumijevanje za tu akciju, te je svojom aktivnom suradnjom i mobilizacijom uvelike pridonijelo njezinom punom uspjehu.

Dr. M. Milat

gradske vijesti

Komedija „Mladoženja iz Amerike“ u izvedbi dramske sekcije RKUD „Kolo“

U četvrtak 23. o. mj. u Narodnom kazalištu, dramska sekcija RKUD „Kolo“ izvest će kao svoju prvu premijeru ove sezone komediju u 3 čina „Mladoženja iz Amerike“ od domaće autora J. Jervina.

Stambeni problem, koji je još uvijek jedan od najakutnijih u našoj zemlji, poslužio je Jervinu kao tema za ovu komediju.

Šibenik kroz tjedan

Kinematografi

TESLA: premijera američkog filma u bojama — NIAGARA — Dodatak: Filmske novosti br. 22. (do 22. VI.)

Premijera američkog filma — PRAZNIK U RIMU — Dodatak: Filmske novosti broj 23. (27.—3. VII.)

SLOBODA: premijera talijanskog filma — KAKO SAM OTKRIO AMERIKU — (do 23. VI.)

Premijera meksikanskog filma — UKRADENA SREĆA — (24. do 28. VI.)

DEŽURNE LJEKARNE

Do 25. VI. — I. narodna ljekarna — Ulica Božidara Petranovića.

Od 25.—29. VI. — II. narodna ljekarna — Ulica Bratstva i Jedinstva.

IZ MATIČNOG UREDA ROĐENI

Silvana, kći Danislava i Blaženke Gulin; Vuška, kći Mile i Đurđije Ponoš; Ojdana, kći Senonarda i Veselke Sprljan; Livio, sin Waltera i Marije Cervar; Jela, kći Đure i Stane Lazinica; Dušanka, kći Vjekoslava i Nedjeljke Živković; Lidiija, kći Nenađa i Grozdane Milošević; Anka, kći Jose i Ivanke Čoga; Goran, sin Jose i Boženke Vrbat; Miguša, kći Josipa i Sime Skorić; Marko, sin Mirka i Milice Macura; Biserka, kći Dunke i Danke Šarić; Dragan, sin Ivana i Zorke Alić; Srećka, kći Vlahu; Marije Vlahov; Vaso, sin Milana i Anice Bulaja; Mirjana, kći Jose i Anđelke Čobanov; Nikola, sin Jurja i Ksenije Vlahov.

VJENČANI

Erceg Vladimir, cipekar — Križević Neda, domaćica; Bego Stanislav, radnik — Antoš Ivanica, domaćica; Petikosa Drago, stolar — Lambaša Duma, radnica; Mrčeta Josip, električar — Berač Vesna, radnica; Vukasović Thomir, poručnik JRM — Albanež Ivka, s'uzbenik.

UMRLI

Perkov Mara rod. Jareb, stara 67 god.; Orlović Ante pok. Grge, star 70 god.; Šizgorić Ljubica, stara 42 god.; Petrović Gracija, star 55 god.

Kroz tri čina veoma vještog i duhovitog zapleta, kroz niz najkomičnijih situacija, pisac nam u ovom djelu iznosi zgode i neugode naših studenata, koji se dovijaju na sve moguće načine da dodu do stana, i u njega u-sele i svoje žene.

Kako im to, zbog principa njihovih strogih stanodavki, nije uspješno redovitim putem, pokušavaju da taj problem riješe udajom mafore i stroge stanodavke — putem ženidbenog oglasa — za Amerikanca. . . . I time je problem riješen.

Ovu Jervinovu vedru i zanimljivu komediju režira kao gost Petar Pešković, redatelj šibenskog Narodnog kazališta.

U izvođenju ovog djela učestvuju mladi i talentirani članovi dramske sekcije »Kola« i to: Friganović, Kukolj, Đaleta, Varl, Zupanović, Beader, Vuletin, Kundaica, Bogdanović i drugi.

Obzirom na veliku popularnost »Kola« i simpatije koje uživa u našem gradu, za ovaj prvi nastup njegove dramske sekcije, među šibenskom publikom vlada velik interes.

Školske vijesti

20. o. mj. završila je obuka u svim osnovnim i osmogodišnjim školama na teritoriju grada. Završne svečane priredbe bit će održane u subotu 25. o. mj. Istog dana učenici će biti podjeljene godišnje svjedodžbe.

U utorak 21. o. mj. započeo je na gimnaziji usmeni dio višeg tečajnog ispita. U toku ovog tjedna započeo će diplomski ispiti i na učiteljskoj školi.

Na ženskoj stručnoj školi završen je praktični dio završnog ispita. I na školi učenika u privredi počeo je ovih dana niži tečajni ispit.

IZLOŽBE UČENIČKIH RADOVA

U prostorijama gimnazije otvorena je izložba učeničkih radova gimnazije, učiteljske škole i vježbaonice, dok su učenici triju osmogodšnjih škola izložili svoje radove u osmogodišnjoj školi »Simo Matavulj« Od svih tih izložbi najkompletnija je svakako ona koju su priredili učenici III. osmogodišnje škole, dok je najbolje aranžirana izložba učenika II. osmogodišnje škole. Vrijedno je zabilježiti da obje ove škole ne posjeduju nikakvih radionica.

ZAHVATILA GA STRUJA

U Ulici Bratstva i Jedinstva 20. o. mj. umalo da nije životom stradao 7-godišnji dječak Duško Višnjić Antin. On se igrajući u

S P O R T

Hrvatsko - slovenska nogometna liga

Konačno u zonskom takmičenju

„Šibenik“ - „Ljubljana“ 2:1 (1:1)

Igralište u Mandalini. Prvenstvena utakmica hrvatsko-slovenske lige: Šibenik — Ljubljana 2:1 (1:1). Vrijeme sparno. Gledalaca oko 1.500. Strijelci: Zorić u 19. i Tedling u 79. minuti za »Šibenik«, a Dolenc u 36. (11 m) za »Ljubljanu«. Sudac Fant iz Zagreba.

Šibenik: Bašić, Jelenković, Erak, Blažević, Iljadica, Tambača, Zorić, Bego, Đurić, Tedling, Stošić.

Ljubljana: Bencik, Pandur Čretnik, Gruđen, Maruša, Čebahin, Vidak, Lukežić, Marjanović, Dolenc, Cehov.

Za nedjeljnu utakmicu protiv »Ljubljane«, a koja je ujedno bila i posljednja u međurepubličkom takmičenju, vladao je velik interes, jer je ishod susreta imao odlučiti da li će »Šibenik« ući direktno u zonsku ligu.

Vjerovalo se, da će domaći lako izići na kraj s osmoplasiranom »Ljubljanom«. Međutim, početak igre nagovještavao je da će do-

maći trebati uložiti mnogo napora ukoliko žele svladati borbeni tim iz Ljubljane. Dok su gosti igrali sasvim mirno, dotle se momčad »Šibenika« nije uspjela uopće srediti. Već odavno nismo imali prilike gledati tako slabu igru »Šibenika« kao ovoga puta. U ravnopravnoj igri u prvom poluvremenu gosti su bili na momente opasniji. Tek u 19. minuti Zorić je doveo prvog momčad u vodstvo. Poslije tog zgoditka redaju se naizmjenične navale obiju momčadi, ali bez uspjeha. U 36. minuti Iljadica nehotice dotiče loptu rukom i u darcem sa 11 metara gosti postižu izjednačenje. Igra je i dalje tipično borbeno, ali fer. Pri kraju »Šibenik« izvodi nekoliko opasnih navala, no da promjene rezultata ne dolazi.

U nastavku domaći i dalje igraju nesredeno i sa dosta nervoze. Gotovo čitav drugi dio »Šibenik« igra u polju gostiju koji se izvanredno brane. Osobito

se ističe vratar Bencik, koji uspješno intervenira u nekoliko navrata. Domaći igraju još slabije, ništa im ne polazi za rukom. Minute prolaze, a nervozna igra domaćih ne jenjava. Njihove redove pokušava srediti Tedling, ali mu ne uspijeva, jer ostala četvorica u navali igraju i suviše slabo. Jedanaest minuta prije kraja Tedling postiže zgoditak, iskoristivši griješku vratara Bencika. Gosti se zatim oslobađaju pritiska i u dva navrata opasno ugrožavaju vrata domaćih. U jednoj protunavali Đurić pogada mrežu, ali sudac zbog ofsajda poništava zgoditak. Malo zatim sudac svira kraj ove utakmice u kojoj je »Šibenik« konačno izborio pravo direktnog ulaska u zonu kao treći predstavnik hrvatsko-slovenske lige. Najbolju igru pružili su kod domaćih Tedling, Iljadica i Erak. Kod gostiju su se istakli Bencik, Gruđen, Lukežić i Dolenc.

— J. —

Tablica

Split	22	14	2	6	45:23	30
Borovo	22	13	1	8	38:25	27
Rijeka	22	11	5	6	29:19	27
Šibenik	22	12	2	8	48:33	26
Trešnjevka	22	11	4	7	45:32	26
Segesta	22	10	5	7	37:30	25
Tekstilac	22	9	6	7	37:32	24
Ljubljana	22	7	7	8	36:26	21
Branik	22	7	4	11	30:45	18
Maribor	22	7	3	12	28:40	17
Uljanik	22	5	4	13	22:41	14
Kladivar	22	4	1	17	25:74	9

U posljednjem kolu hrvatsko-slovenske lige postignuti su ovi rezultati: Šibenik — Ljubljana 2:1, Split — Maribor 3:0, Rijeka — Kladivar 6:0, Branik — Segesta 1:1, Tekstilac — Borovo 5:0 i Trešnjevka — Uljanik 7:0.

OTVARA SE PLIVAČKA SEZONA

U nedjelju 26. lipnja u 9 sati plivački klub »Mornar« otvara plivačku sezonu na svom plivačkom uvali »Paklina«. Tom prilikom održat će se prvenstvo kluba na kojem će sudjelovati svi njegovi članovi. Na takmičenju mogu uzeti učešća i svi oni koji žele da postanu aktivni članovi kluba.

Pobjednicima u svim disciplinama, kao i drugoplasiranima, bit će dodjeljene diplome. Istog dana održat će se i vaterpolo utakmica između dviju ekipa »Mornara«.

Sa mola »Krička« do »Pakline« prevozi će brod a ulaz je slobodan.

VATERPOLO I PLIVAČKO NATJECANJE ŠIBENSKOG OKRUŽJA

Pod rukovodstvom tehničkog tajnika Plivačkog saveza Hrvatske ing. Ante Roje, u prostorijama PK »Mornar« održan je sastanak sa predstavnicima iz obližnjih primorskih mjesta. Nažalost sastanku su prisustvovali samo predstavnici iz Tribunjia i Bećine, dok se ostali nisu odazvali pozivu.

Zaključeno je da se još ovog ljeta održi prvenstvo po grupama u vaterpolu sa manjim plivačkim programom.

Uprava PK »Mornar« će o zaključcima sastanka upoznati drugove u svim mjestima. Ukoliko se i tada ne odazovu, prvenstvo natjecanje će biti održano između mjesta koji za to pokažu interes.

UPIS U PLIVAČKI KLUB »MORNAR«

Do nekoliko dana treniranje plivača PK »Mornar« preuzet će trener Belan Zdravko, profa-

Uspjeh

Nedjeljnim utakmicama na terenima Zagreba, Maribora, Rijeke, Varaždina, Splita i Šibenika završeno je takmičenje u hrvatsko-slovenskoj nogometnoj ligi, koja se, prijelazom na zonska natjecanja, ukida. Ipak, a to je bilo i očekivati, najveći uspjeh postigli su klubovi iz NR Hrvatske, koji su se jedan za drugim poredali do sedmog mjesta. Naslov prvaka zaslužio je osvojila momčad »Splita«, koja se tokom čitavog prvenstva nalazila u gornjem dijelu tablice. No ipak relativno najveći uspjeh postigli su nogometaši »Šibenika«, zauzevši četvrto mjesto, i time pravo da se u novoj sezoni takmiče u daleko jačoj konkurenciji — I. zonskoj ligi. Ono je izbornom krajnjim zalaganjem čitave jedanaestorice »Šibenika« i pod stručnim vodstvom neumornog trenera Joze Crnogače, koji je u velikoj mjeri zaslužan na taj podvig.

Uspjeh je nesumnjivo velik. Neka o tome govore činjenice. Od momčadi, koja se na kraju jesenskog dijela nalazila na pretposljednem mjestu sa svega sedam osvojenih od 22 mogućih bodova, od momčadi koja je i na svom terenu gubila bodove, malo je tko vjerovao u konačni uspjeh. Zagrebačka »Trešnjevka« — jesenski prvak sa razlikom od osam (!) bodova prednosti — našla se na kraju prvenstva iza »Šibenika«! Zar to nije veliki podvig koji je učinio naš predstavnik u toku drugog dijela takmičenja, kada je izborio devet pobjeda (od toga tri u gostima), jednu igrao neriješeno i jednu izgubio s tijesnim rezultatom, postigavši odličnu goldiferenciju 32:10. Ni jedan klub nije u tom dijelu postigao bolji uspjeh. Dok je »Šibenik« od 22 moguća osvojio 19 bodova, dotle je »Trešnjevka« u tom istom periodu uspjela izvući samo 11 bodova. To je zaista mogla postići jedino momčad, koja je u igrama i kod kuće a i vani unijela maksimum zalaganja i borbenosti. Ovaj neočekivani uspjeh sigurno je da će »Šibeniku« dati podstreka da u zonskom natjecanju još jače »zagriže« i da još jednom obraduje svoje brojne prijatelje i simpatizere, koji će trebati više nego do sada pružiti pomoć svom predstavniku u zonskom natjecanju.

— J. —

»PCAN«

PODUZEĆE ZA PROJEKTIRANJE - ŠIBENIK

Tel. 3-93

Ul. B, Petranovića 3

Izrađuje projekte za sve vrste visokogradnja, zgrada društvenog standarda, industrije i unutrašnjih uređaja.

»SIBENSKI LIST«

organ Socijalističkog saveza radnog naroda za grad i kotar Šibenik

Uredništvo, štamparsko poduzeće »Stampa«

Glavni

i odgovorni urednik

NIKOLA BEGO

Tekući račun: Narodna banka Šibenik broj 521—T—292

Rukopisi se ne vraćaju

Pretplata za tri mjeseca Din 120.—, pola godine Din 240.—, za 1 godinu Din 480.—